

4. ऐच्छिक नेपाली

Course Content

खण्ड (क) नेपाली कथा

पाठ्यविषयको विवरण

अङ्क:- ३०, पाठ्यभार:- ४५

१. कथाको परिचय (परिभाषा र तत्त्वहरू)
२. आधुनिक नेपाली कथाको विकासक्रम (प्रवृत्ति र चरणहरू)
३. निर्धारित कथाकारहरूको परिचय र तिनका कथाहरूको सामान्य विवेचना र विशिष्ट पङ्क्तिहरूको व्याख्या:

(क) गुरुप्रसाद मैनाली	नासो
(ख) विश्वेश्वरप्रसाद कोइराला	दोषी चस्मा
(ग) रूपनारायण सिंह	वितेका कुरा
(घ) पुष्करशमशेर	लोगने
(ङ) गोविन्दबहादुर मल्ल 'गोठाले'	लक्ष्मीपूजा
(च) रमेश विकल	लाहुरी भैसी
(छ) इन्द्रबहादुर राई	जयमाया आफू मात्र लिखापानी आइपुगी
(ज) माया ठकुरी	मुगतृष्णा
(झ) परशु प्रधान	छिँडीभरिको आकाश

खण्ड (ख) नेपाली उपन्यास

अङ्क:- २०, पाठ्यभार:- ३०

१. उपन्यासको परिचय (परिभाषा र तत्त्वहरू)
२. आधुनिक नेपाली उपन्यासको विकासक्रम (प्रमुख प्रवृत्ति र चरण)
३. निर्धारित उपन्यासकारहरूको परिचय र उपन्यासहरूको सामान्य विवेचना र विशिष्ट पङ्क्तिहरूको व्याख्या:

(क) उपन्यासकार रुद्रराज पाण्डे र रूपमती
(ख) उपन्यासकार लैनसिंह बाइदेल र माइतधर

खण्ड (ग) नेपाली निबन्ध

अङ्क:- २०, पाठ्यभार:- ३०

१. निबन्धको परिचय (परिभाषा र तत्त्वहरू)
२. नेपाली निबन्धको विकासक्रम (प्रमुख प्रवृत्ति र चरण)
३. निर्धारित निबन्धकारहरूको परिचय र निबन्धहरूको सामान्य विवेचना र विशिष्ट पङ्क्तिहरूको व्याख्या।

(क) लक्ष्मीप्रसाद देवकोटा	पहाडी जीवन
(ख) हृदयचन्द्रसिंह प्रधान	जुंगा
(ग) केशवराज पिँडाली	खैखै
(घ) रामकृष्ण शर्मा	सगरमाथामा तेन्जिङ
(ङ) शङ्कर लामिछाने	औपन्यासिक पात्र जीवनको पृष्ठभूमिमा
(च) अच्छा राई	भुँडी
(छ) श्यामप्रसाद शर्मा	एक घण्टा बिताउन
(ज) तारानाथ शर्मा	राष्ट्रियताको ज्योति हुलाकघर
(झ) भैरव अर्याल	अमरावती कान्तिपुरी नगरी

खण्ड (घ) नेपाली भाषा

अङ्क:- २०, पाठ्यभार:- ३५

१. भाषाको परिचय

(क) भाषाका विशेषता
(ख) भाषिक व्यवस्था (वर्ण, व्याकरण, अर्थ र शब्दभण्डार)
(ग) भाषिक अध्ययन (ऐतिहासिक, वर्णनात्मक, तुलनात्मक)
२. नेपाली भाषाको इतिहास: भारोपेली, परिवार, संस्कृत, प्राकृत र अपभ्रंश, प्राचीन, मध्यकालीन र आधुनिक नेपाली तथा नेपाली भाषाको प्राचीनतम अभिलेख र पुरानो वाङ्मय (प्रमुख ग्रन्थहरूको सामान्य परिचयमात्र)

३. नेपाली भाषाको स्वरूप
(क) उच्चारण व्यवस्था (स्वर, व्यञ्जन र अक्षरप्रणाली)
(ख) व्याकरण: शब्दनिर्माण, रूप, शब्द र वाक्य
४. नेपाली भाषाका भाषिकाहरू
५. नेपाली, कथ्य र लेख्य भाषा
६. सामान्य नेपाली र साहित्यिक नेपाली
७. ज्ञानविज्ञानको नेपाली (प्रयोजनपरक भेदहरू, पारिभाषिक शब्दावली र वाक्यगठन)
८. नेपालका प्रमुख भाषाहरूको सामान्य परिचय

खण्ड (ड) साहित्य परिचय

अङ्क:- १०, पाठ्यभार:- १५

१. साहित्यको परिभाषा, हेतु र प्रयोजन
२. साहित्यको विधागत वर्गीकरण (सामान्य परिचयमात्र)
३. शब्दशक्ति: अभिधा, लक्षणा र व्यञ्जनाको सामान्य परिचय
४. रसको परिचय र नवरसको सोदाहरण परिचय
५. अलङ्कारको परिचय र अनुप्रास, यमक, श्लेष, उपमा, रूपक, दृष्टान्त, यमक अलङ्कारको सामान्य परिचय
६. छन्दको परिचयका साथै अनुष्टुप्, उपजाति, मन्दाक्राता, शिखरिणी, शार्दूलविक्रीडित, भ्याउरे र मुक्तलय (गद्य कवितामा प्रयुक्त) को पहिचान।

नमुना प्रश्नपत्र २०५६

समय : ३ घण्टा

पूर्णाङ्क : १००

उत्तीर्णाङ्क : ३५

नेपाली गद्य, भाषा र साहित्य परिचय

खण्ड 'क'

कुनै तीन प्रश्नको उत्तर दिनुहोस्।

१०×३=३०

१. आधुनिक नेपाली कथाको प्रथम चरणका प्रवृत्तिहरू औल्याउनुहोस्।

[खण्ड (क) नेपाली कथाबाट]

२. केशवराज मानसिक रूपमा सशङ्कित हुनका कारणहरू केके हुन् ? 'दोषी चस्मा' कथाका आधारमा प्रकाश पार्नुहोस्।

[खण्ड (क) नेपाली कथाबाट]

३. 'लाहुरी बैँसी' कथाले निम्नवर्गीय नेपाली समाजको कुन पक्षको चित्रण गरेको छ ? उल्लेख गर्नुहोस्।

[खण्ड (क) नेपाली कथाबाट]

४. सप्रसङ्ग व्याख्या गर्नुहोस्।

"मानिसको पाण्डित्य अरूलाई उपदेश गर्नमा काम लाग्छ, न कि आफूलाई परिआउँदा।"

[खण्ड (क) नेपाली कथाबाट]

खण्ड 'ख'

१०×२=२०

कुनै दुई प्रश्नको उत्तर दिनुहोस् :

५. रूपमतीको चरित्रमा कस्तो नारी आदर्श प्रस्तुत भएको छ ? दर्साउनुहोस्।

[खण्ड (ख) नेपाली उपन्यासबाट]

६. 'माइतघर' उपन्यासको शीर्षकको सार्थकता सिद्ध गर्नुहोस्।

[खण्ड (ख) नेपाली उपन्यासबाट]

७. उपन्यासको रचनामा कथावस्तुको महत्त्व स्पष्ट पार्नुहोस्।

[खण्ड (ख) नेपाली उपन्यासबाट]

खण्ड 'ग'

१०×२=२०

कुनै दुई प्रश्नको उत्तर दिनुहोस् :

८. देवकोटाले पहाडी जीवनका कुन-कुन पक्षलाई आदर्शका रूपमा अपनाएका छन् ? 'पहाडी जीवन' निबन्धका आधारमा स्पष्ट गर्नुहोस्।

[खण्ड (ग) नेपाली निबन्धबाट]

९. 'राष्ट्रियताको ज्योति हलाक घर' निबन्धमा नेपालको राष्ट्रिय भन्डाबारे कस्तो अभिप्राय व्यक्त भएको छ ? लेखनुहोस् । [खण्ड (ग) नेपाली निबन्धबाट]
१०. सप्रसङ्ग व्याख्या गर्नुहोस् ।
"दान दिने कुरा धर्म बनिसकेको धेरै भयो । आज अनुभव हुँदैछ यो अब जीवन पनि पो बन्न थालिसक्यो" [खण्ड (ग) नेपाली निबन्धबाट]

खण्ड 'घ'

- कुनै दुई प्रश्नको उत्तर दिनुहोस् : $2 \times 90 = 20$
११. भाषिक व्यवस्था भनेको के हो ? स्पष्ट पार्नुहोस् । [खण्ड (घ) नेपाली भाषाबाट]
१२. आधुनिक नेपाली भाषाका विशेषताहरू केके हुन् ? औल्याउनुहोस् । [खण्ड (घ) नेपाली भाषाबाट]
१३. नेपालमा बोलिने भोट-बर्मेली परिवारका भाषाहरू कुन-कुन हुन् ? उल्लेख गर्नुहोस् । [खण्ड (घ) नेपाली भाषाबाट]

खण्ड 'ङ'

- कुनै एक प्रश्नको उत्तर दिनुहोस् : $1 \times 90 = 90$
१४. साहित्यको प्रयोजनमाथि प्रकाश पार्नुहोस् । [खण्ड (ङ) साहित्य परिचयबाट]
१५. तलको कविताबाट गणसङ्केत पहिल्याई छन्दको नाम पनि उल्लेख गर्नुहोस् ।
छि : यो बेला नबस घरमा निस्क आलस्य फाली
हे तन्देरी ! उठन पृथिवी तीन बित्ता उचाली । [खण्ड (ङ) साहित्य परिचयबाट]

Exam Questions

खण्ड (क) नेपाली कथा

(सबै प्रश्नहरूको अङ्कभार १० रहेको छ)

१. आधुनिक नेपाली कथाको सामाजिक यथार्थवादी परम्पराको परिचय दिनुहोस् । [प्र.नं. १, २०५६]
२. 'मृगतृष्णा' कथाले भन्न खोजेको मूल कुरा उल्लेख गर्नुहोस् । [प्र.नं. २, २०५६]
३. 'लक्ष्मीपूजा' कथामा कस्तो बालमनोविज्ञान पाइन्छ? चर्चा गर्नुहोस् । [प्र.नं. ३, २०५६]
४. सप्रसङ्ग व्याख्या गर्नुहोस् :
"केही क्षण अगाडिको उसको मानसिक सपनाको फूलबारीमा एक्कासि तुषारो बैरियो" [प्र.नं. ४, २०५६]
५. आधुनिक नेपाली कथाको दोस्रो चरणका प्रवृत्तिहरूको चर्चा गर्नुहोस् । [प्र.नं. १, २०५७]
६. 'नासो' लाई आदर्शोन्मुख यथार्थवादी कथा मान्न सकिने आधारहरू स्पष्ट पार्नुहोस् । [प्र.नं. २, २०५७]
७. 'जयमाया आफू मात्र लिखापानी आइपुगी' कथाकी जयमाया किन आफू मात्र लिखापानी आइपुगी ? स्पष्ट पार्नुहोस् । [प्र.नं. ३, २०५७]
८. सप्रसङ्ग व्याख्या गर्नुहोस् :
"अनि आफूचाहिँ अनन्त अन्धकारको खाडलमा अमल-अमल भाँसिएभैं कुनै समाउने काँसको बूटोसम्म छैन" [प्र.नं. ४, २०५७]
९. आधुनिक नेपाली कथा-परम्पराको यथार्थवादी धाराको परिचय दिँदै यसका मूल प्रवृत्तिहरूको चर्चा गर्नुहोस् । [प्र.नं. १, २०५८]
१०. 'लक्ष्मीपूजा' कथामा प्रस्तुत गरिएको बालमनोविज्ञानबारे प्रकाश पार्नुहोस् । [प्र.नं. २, २०५८]
११. 'लोगने' कथामा नारी वर्गको कस्तो स्थितिको चित्रण गरिएको छ ? स्पष्ट पार्नुहोस् । [प्र.नं. ३, २०५८]
१२. सप्रसङ्ग व्याख्या गर्नुहोस् :
बितेका कुराले हाम्रो आउने जीवन बेस्वादिलो पारिदिनेछ । [प्र.नं. ४, २०५८]
१३. आधुनिक नेपाली कथाको विकासमा देखा परेका प्रमुख मोडहरूको चर्चा गर्नुहोस् । [प्र.नं. १, २०५९]

१४. 'मेरो सानो साथी' कथा पढेर के सन्देश पाउन सकिन्छ ? स्पष्ट पार्नुहोस् । [प्र.नं. २, २०५९]
१५. 'मृगतृष्णा' कथाले नेपाली नारीको अन्तर्वेदनाको सफा चित्र कसरी खिचेको छ ? व्याख्या गर्नुहोस् । [प्र.नं. ३, २०५९]
१६. सप्रसङ्ग व्याख्या गर्नुहोस् :
'टाढामा, एक दुई सेता घरहरू, एउटा कुदिरहेको मोटरगाडी देखेपछि कोही बोलसम्म सकेन' [प्र.नं. ४, २०५९]
१७. कथा र उपन्यासमा भिन्नता देखाउनुहोस् । [प्र.नं. १, २०६०]
१८. 'नासो' कथाको शीर्षकको औचित्य दर्साउनुहोस् । [प्र.नं. २, २०६०]
१९. 'जयमाया आफू मात्र लिखापानी आइपुगी' कथामा युद्धले पारेको असर कसरी प्रस्तुत भएको छ ? [प्र.नं. ३, २०६०]
२०. सप्रसङ्ग व्याख्या गर्नुहोस् :
आमाको मुख पनि क्षणैमा भन्नु प्रदीप्त भयो र आमाका आँखाबाट दुई मोती जस्ता दानाहरू गुड्केर गालाका ख्याप परेको खाल्टामा खसे । [प्र.नं. ४, २०६०]
२१. कथाको परिभाषा दिई यसको स्वरूप चिनाउनुहोस् । [प्र.नं. १, २०६१]
२२. 'लक्ष्मीपूजा' कथामा प्रस्तुत बालमनोविज्ञानको चर्चा गर्नुहोस् । [प्र.नं. २, २०६१]
२३. 'मृगतृष्णा' कथाको शीर्षकको उपयुक्तता दर्साउनुहोस् । [प्र.नं. ३, २०६१]
२४. सप्रसङ्ग व्याख्या गर्नुहोस् :
खित्का छोडेर हाँसै उसले भनी, 'जात कसको ? मेरो ? - मेरो जात नेपाली, बुझ्यौ ?' [प्र.नं. ४, २०६१]
२५. आधुनिक नेपाली कथाको दोस्रो चरणका विशेषताहरूबारे चर्चा गर्नुहोस् । [प्र.नं. १, २०६२]
२६. 'लोग्ने' कथाको कथावस्तुको समीक्षा गर्नुहोस् । [प्र.नं. २, २०६२]
२७. 'लाहुरी बैँसी' कथामा कस्तो नेपाली समाजको चित्रण गरिएको छ ? स्पष्ट पार्नुहोस् । [प्र.नं. ३, २०६२]
२८. सप्रसङ्ग व्याख्या गर्नुहोस् :
म उनको सुनौलो केश र नीला आँखालाई राम्ररी ठम्याउन सक्छु अनि त्यस आँखाभित्र सलबलाइरहेका वेदनालाई चिन्दछु, बुझ्दछु । [प्र.नं. ४, २०६२]
२९. 'दोषी चस्मा' कथाको केशवराज हीनताले ग्रस्त हुनाका कारणहरूको विश्लेषण गर्नुहोस् । [प्र.नं. १, २०६३]
३०. 'लोग्ने' कथाकी साहिँली दिदीले आफ्नो इच्छाअनुसार किन लोग्ने रोज्न नसकेकी हुन् ? चर्चा गर्नुहोस् । [प्र.नं. २, २०६३]
३१. कथाकारका रूपमा परशु प्रधानलाई चिनाउनुहोस् । [प्र.नं. ३, २०६३]
३२. सप्रसङ्ग व्याख्या गर्नुहोस् :
एकातिर घरबार साहूलाई सुम्प्यो, अर्कातिर अर्काको नाककान रित्यायो । त्यसमाथि माल ल्याएको पनि फुटेका आँखाले हेरेर । [प्र.नं. ४, २०६३]
३३. 'नासो' कथाको सामाजिक परिवेश केकस्तो छ ? चर्चा गर्नुहोस् । [प्र.नं. १, २०६४]
३४. 'लक्ष्मीपूजा' कथाको लालको मनोविश्लेषण गर्नुहोस् । [प्र.नं. २, २०६४]
३५. 'मृगतृष्णा' कथाले नारीमाथिको दमनलाई कसरी चित्रण गरेको छ ? चर्चा गर्नुहोस् । [प्र.नं. ३, २०६४]

३६. सप्रसङ्ग व्याख्या गर्नुहोस् :
हामी दुईका कुरा पनि अब बितेका कुरा । तिनलाई जति छिटो बिस्यो, उति राम्रो ।
[प्र.नं. ४, २०६४]
३७. आधुनिक नेपाली कथाको यथार्थवादी धाराका मुख्य प्रवृत्तिहरू केके हुन् ? विवेचना गर्नुहोस् ।
[प्र.नं. १, २०६५]
३८. 'दोपी चस्मा' कथाको केशवराज कस्तो चरित्र हो ? स्पष्ट पार्नुहोस् ।
[प्र.नं. २, २०६५]
३९. 'जयमाया आफूमात्र लिखापानी आइपुगी' कथामा केकस्तो परिवेशको चित्रण गरिएको छ ? चर्चा गर्नुहोस् ।
[प्र.नं. ३, २०६५]
४०. सप्रसङ्ग व्याख्या गर्नुहोस् :
केही क्षण अगाडिको उसको मानसिक सपनाको फूलबारीमा एक्कासि तुषारो बैरियो । अधिसम्म उमड्गामा खिलखिलाइरहेको उसको चारैतिरको वातावरणमा अहिले अवसादको कालो बादल दौडियो ।
[प्र.नं. ४, २०६५]
४१. आधुनिक नेपाली कथाको समसामयिक धारा (२०३६-हालसम्म) का मुख्य विशेषता लेख्नुहोस् ।
[प्र.नं. १, २०६६]
४२. 'लाहुरी भैसी' कथाले वर्गीय शोषणलाई कसरी देखाएको छ ?
[प्र.नं. २, २०६६]
४३. 'मृगतृष्णा' कथाको भाषाशैली के कस्तो छ ?
[प्र.नं. ३, २०६६]
४४. सप्रसङ्ग व्याख्या गर्नुहोस् :
"मनोमालिन्यको एउटा सानो बीज चाहिन्छ जो समयमा बढेर आफ्साेआफ भयङ्कर रूप धारण गर्दछ ।"
[प्र.नं. ४, २०६६]
४५. आधुनिक नेपाली कथाको पहिलो चरणका मुख्य-मुख्य प्रवृत्तिहरू के-कस्ता छन् ? चर्चा गर्नुहोस् ।
[प्र.नं. १, २०६७]
४६. 'लक्ष्मीपूजा' कथामा प्रयुक्त बालमनोविज्ञानबारे प्रकाश पार्नुहोस् ।
[प्र.नं. २, २०६७]
४७. 'लाहुरी भैसी' कथाले नेपाली समाजका व्याप्त आर्थिक शोषणको के-कस्तो चित्र प्रस्तुत गरेको छ ? विवेचना गर्नुहोस् ।
[प्र.नं. ३, २०६७]
४८. सप्रसङ्ग व्याख्या गर्नुहोस् :
जसलाई परमेश्वरले ठगेको छ, उसलाई मानिस पनि हेला गर्छन्; ओहो ! ससार पनि कति मतलबी छ ।
[प्र.नं. ४, २०६७]
४९. नेपाली समाजमा नारीको अवस्थाबारे 'लगने' कथाले के कस्तो चित्र प्रस्तुत गरेको छ ? स्पष्ट पार्नुहोस् ।
[प्र.नं. १, २०६८]
५०. 'लाहुरी भैसी' कथाको मुख्य सन्देश के हो ? चर्चा गर्नुहोस् ।
[प्र.नं. २, २०६८]
५१. 'लक्ष्मीपूजा' कथामा बालमनोविज्ञानको के कस्तो चित्रण गरिएको छ ? स्पष्ट पार्नुहोस् ।
[प्र.नं. ३, २०६८]
५२. सप्रसङ्ग व्याख्या गर्नुहोस् :
अहो ! मानिसहरू आफ्नो तीव्र इच्छामा अरूको सम्मतिलाई कसरी जबरजस्ती तान्छन् ।
[प्र.नं. ४, २०६८]
५३. 'दोपी चस्मा' कथामा केशव राजको कस्तो मानसिक अवस्थाको चित्रण गरिएको छ ?
[प्र. नं. १, २०६९]
५४. 'लाहुरी भैसी' कथाको मूल सन्देश के हो, चर्चा गर्नु होस् ।
[प्र. नं. २, २०६९]
५५. 'जयमाया आफूमात्र लिखापानी आइपुगी' कथामा युद्धले सिर्जना गरेका पीडाको कस्तो चित्र प्रस्तुत गरिएको छ, लेख्नु होस् ।
[प्र. नं. ३, २०६९]
५६. सप्रसङ्ग व्याख्या गर्नु होस् :
[प्र. नं. ४, २०६९]
'माया लादैमा मन पर्नु पर्छ भन्ने केही छैन, मन पर्दैमा राम्रो लाग्नु भन्ने केही छैन ।'
५७. आधुनिक नेपाली कथाको यथार्थवादी धाराका प्रमुख प्रवृत्तिहरू के कस्ता छन् ? लेख्नु होस् ।
[प्र. नं. १, २०७०]

५८. 'दोपी चस्मा' कथाका आधारमा केशवराजको मनोविश्लेषण गर्नु होस् । [प्र. नं. २, २०७०]
५९. 'छिंडीभरिको आकाश' कथामा सामाजिक समस्यालाई के कसरी देखाइएको छ ? स्पष्ट पार्नु होस् । [प्र. नं. ३, २०७०]
६०. सप्रसङ्ग व्याख्या गर्नु होस् : [प्र. नं. ४, २०७०]
- वितेको कराले हाम्रो आउने जीवन बेस्वादिलो पारिदिनेछ ।
६१. आधुनिक नेपाली कथाको मनोवैज्ञानिक धाराका प्रमुख प्रवृत्तिहरू के के हुन् ? चर्चा गर्नु होस् । [प्र. नं. १, २०७१]
६२. 'लोगने' कथामा नेपाली नारीको कस्तो अवस्थाको चित्रण गरिएको छ । स्पष्ट पार्नु होस् । [प्र. नं. २, २०७१]
६३. 'लाहुरी भैसी' कथामा वर्गीय द्वन्द्वलाई कुन कुन चरित्रका माध्यमबाट प्रस्तुत गरिएको छ ? लेख्नु होस् । [प्र. नं. ३, २०७१]
६४. सप्रसङ्ग व्याख्या गर्नु होस् : [प्र. नं. ४, २०७१]
- हो, घामले अलिकति फुत्कन बाँकी छ, बीसौँ शताब्दीको मान्छेका जिन्दगीका ओस्याइला पाटातिर ।

खण्ड (ख) नेपाली उपन्यास

(सबै प्रश्नहरूको अङ्कभार १० रहेको छ ।)

१. 'माइतघर' उपन्यासका आधारमा सानी र हरिका बीचको अन्तर्सम्बन्धको चर्चा गर्नुहोस् । [प्र.नं. ५, २०५६]
२. आधुनिक नेपाली उपन्यासको प्रथम चरणका विशेषता के हुन् ? स्पष्ट पार्नुहोस् । [प्र.नं. ६, २०५६]
३. 'रूपमती' उपन्यासमा पाइने आदर्श पक्षलाई केलाउनुहोस् । [प्र.नं. ७, २०५६]
४. उपन्यासमा पात्रपात्राहरूको महत्त्व के हुन्छ ? स्पष्ट पार्नुहोस् । [प्र.नं. ५, २०५७]
५. 'रूपमती' उपन्यासकी प्रमुख पात्राको चरित्रमाथि प्रकाश पार्नुहोस् । [प्र.नं. ६, २०५७]
६. 'माइतघर' उपन्यासकी सानीको विवश स्थितिप्रति टिप्पणी गर्नुहोस् । [प्र.नं. ७, २०५७]
७. उपन्यासका तत्त्वहरूबारे उल्लेख गर्दै कथावस्तुको स्वरूप र महत्त्वबारे चर्चा गर्नुहोस् । [प्र.नं. ५, २०५८]
८. 'रूपमती' उपन्यासको पात्रविधानबारे टिप्पणी गर्नुहोस् । [प्र.नं. ६, २०५८]
९. 'माइतघर' उपन्यासकी सानीको जीवनको गतिबारे प्रकाश पार्नुहोस् । [प्र.नं. ७, २०५८]
१०. उपन्यासका तत्त्वहरूको सङ्क्षिप्त जानकारी दिनुहोस् । [प्र.नं. ५, २०५९]
११. 'माइतघर' उपन्यासमा देखिने करुण पक्षको चित्र प्रस्तुत गर्नुहोस् । [प्र.नं. ६, २०५९]
१२. 'रूपमती' र 'बरालपुत्री' को चरित्रमा पाइने भिन्नताहरू केलाउनुहोस् । [प्र.नं. ७, २०५९]
१३. नेपाली उपन्यासका यथार्थवादी र अतिथार्थवादी धाराका बीचको अन्तर केलाउनुहोस् । [प्र.नं. ५, २०६०]
१४. 'रूपमती' उपन्यासका बरालपुत्री र रविलालका मिल्दाजुल्दा स्वभावको चर्चा गर्नुहोस् । [प्र.नं. ६, २०६०]
१५. 'माइतघर' उपन्यासका हरि र सानीबीचको अव्यक्त प्रेम सम्बन्धबारे प्रकाश पार्नुहोस् । [प्र.नं. ७, २०६०]
१६. उपन्यासका प्रमुख तत्त्वहरूको सङ्क्षिप्त चर्चा गर्नुहोस् । [प्र.नं. ५, २०६१]
१७. आधुनिक उपन्यासको प्रथम चरणका मुख्य-मुख्य प्रवृत्तिहरू लेख्नुहोस् । [प्र.नं. ६, २०६१]
१८. 'रूपमती' उपन्यासमा कस्तो समाज प्रस्तुत गरिएको छ ? उदाहरणसहित चर्चा गर्नुहोस् । [प्र.नं. ७, २०६१]

१९. उपन्यासको परिभाषा दिई यसका कुनै दुई तत्त्वबारे चर्चा गर्नुहोस् । [प्र.नं. ५, २०६२]
२०. 'रूपमती' उपन्यासको 'सासू मण्डली' का विशेषता स्पष्ट्याउनुहोस् । [प्र.नं. ६, २०६२]
२१. 'माइतघर' उपन्यासका पात्र सानी र हरिका मनको चाहना पूरा हुन नसक्नाको कारण स्पष्ट पार्नुहोस् । [प्र.नं. ७, २०६२]
२२. उपन्यासमा परिवेशको चित्रण किन र कसरी गरिन्छ ? वर्णन गर्नुहोस् । [प्र.नं. ५, २०६३]
२३. सामाजिक यथार्थका दृष्टिले 'रूपमती' उपन्यासको विश्लेषण गर्नुहोस् । [प्र.नं. ६, २०६३]
२४. सप्रसङ्ग व्याख्या गर्नुहोस् :
मेरो चौरासी लाखको जुनीमा कहिल्यै फेरि आइमाई भएर जन्मनु नपरोस्, अर्को जन्ममा तपाईंसँग मेरो भेट हुन्छ कि हुन्न ? [प्र.नं. ७, २०६३]
२५. आधुनिक नेपाली उपन्यासका प्रमुख विशेषताहरू लेख्नुहोस् । [प्र.नं. ५, २०६४]
२६. 'रूपमती' लाई आदर्शोन्मुख यथार्थवादी उपन्यासका रूपमा चिनाउनुहोस् । [प्र.नं. ६, २०६४]
२७. 'माइतघर' उपन्यास दुःखान्त हुनाका कारणहरूको चर्चा गर्नुहोस् । [प्र.नं. ७, २०६४]
२८. उपन्यासका तत्त्वहरूको परिचय दिनुहोस् । [प्र.नं. ५, २०६५]
२९. रुद्रराज पाण्डेयका औपन्यासिक विशेषताहरू केके हुन् ? चर्चा गर्नुहोस् । [प्र.नं. ६, २०६५]
३०. 'माइतघर' उपन्यास कारुणिक बन्नाका कारणहरूको विवेचना गर्नुहोस् । [प्र.नं. ७, २०६५]
३१. उपन्यासका तत्त्वहरू के के हुन् ? स्पष्ट गर्नुहोस् । [प्र.नं. ५, २०६६]
३२. 'रूपमती' उपन्यासकी नायिका रूपमतीको चरित्र चित्रण गर्नुहोस् । [प्र.नं. ६, २०६६]
३३. उपन्यासकार लैनसिंह बाइदेलले 'माइतघर' उपन्यासका माध्यमबाट के कुरा भन्न खोजेका छन् ? चर्चा गर्नुहोस् । [प्र.नं. ७, २०६६]
३४. उपन्यासको परिभाषा दिई यसको स्वरूपबारे चर्चा गर्नुहोस् । [प्र.नं. ५, २०६७]
३५. रूपमती र बरालपुत्रीका चरित्रमा पाइने भिन्नताहरू केलाउनुहोस् । [प्र.नं. ६, २०६७]
३६. "माइतघर" उपन्यासका हरि र सानीबीचको प्रेम दुर्घटित हुनाको मुख्य कारण के-कस्तो छ ? समीक्षा गर्नुहोस् । [प्र.नं. ७, २०६७]
३७. उपन्यासका प्रमुख तत्त्वहरू के के हुन् ? चर्चा गर्नुहोस् । [प्र.नं. ५, २०६८]
३८. 'रूपमती' उपन्यासले के कस्तो नारी आदर्श प्रस्तुत गरेको छ ? स्पष्ट पार्नुहोस् । [प्र.नं. ६, २०६८]
३९. 'माइतघर' उपन्यासको हरिका मनमा के कस्तो अन्तर्द्वन्द्व पाइन्छ ? स्पष्ट पार्नुहोस् । [प्र.नं. ७, २०६८]
४०. उपन्यासको प्रमुख तत्त्वहरू के के हुन् ? परिचय दिनु होस् । [प्र. नं. ५, २०६९]
४१. 'रूपमती' उपन्यासको मूल सन्देश के हो ? उल्लेख गर्नु होस् । [प्र. नं. ६, २०६९]
४२. 'माइतघर' उपन्यासकी सानीको चरित्र चित्रण गर्नु होस् । [प्र. नं. ७, २०६९]
४३. उपन्यासका तत्त्वहरू के के हुन् ? चिनाउनु होस् । [प्र. नं. ५, २०७०]
४४. 'रूपमती' उपन्यासका हविलाल र रविलालका चारित्रिक विशेषता के के हुन् ? चर्चा गर्नु होस् । [प्र. नं. ६, २०७०]
४५. 'माइतघर' उपन्यास कारुणिक बन्नुका कारण के के हुन् ? चर्चा गर्नु होस् । [प्र. नं. ७, २०७०]
४६. उपन्यासको परिचय दिई यसका स्वरूपलाई चिनाउनु होस् । [प्र. नं. ५, २०७१]
४७. 'रूपमती' उपन्यासले प्रस्तुत गरेको नारी आदर्श कस्तो छ ? चर्चा गर्नु होस् । [प्र. नं. ६, २०७१]
४८. 'माइतघर' उपन्यासका हरि र सानीबीचको प्रेम दुर्घटित हुनाको मुख्य कारण के हो ? स्पष्ट पार्नु होस् । [प्र. नं. ७, २०७१]

खण्ड (ग) नेपाली निबन्ध

(सबै प्रश्नहरूको अङ्कभार १० रहेको छ ।)

१. 'खैखै' निबन्धले कस्तो व्यङ्ग्य प्रस्तुत गरेको छ ? [प्र.नं. ८, २०५६]
२. 'सगरमाथामा तेन्जिङ' निबन्धले राष्ट्रियतालाई कसरी देखाएको छ ? [प्र.नं. ९, २०५६]
३. सप्रसङ्ग व्याख्या गर्नुहोस् ।
'आफनी धाईले आफ्नो शरीरमा दुखाइदिएको कुरा राम्रै याद-रहेछ' [प्र.नं. १०, २०५६]
४. 'जुंगा' निबन्धको सन्देश स्पष्ट पार्नुहोस् । [प्र.नं. ८, २०५७]
५. विचार बुद्धितत्त्वका दृष्टिले 'सगरमाथामा तेन्जिङ' निबन्धको मूल्याङ्कन गर्नुहोस् । [प्र.नं. ९, २०५७]
६. सप्रसङ्ग व्याख्या गर्नुहोस्:
"बाबु जीवनमा कविता छरिएर बसेका छन्, देख्न सक्नुपर्छ" [प्र.नं. १०, २०५७]
७. आधुनिक नेपाली निबन्ध परम्पराको पहिलो चरणका प्रवृत्तिहरूको परिचय दिनुहोस् । [प्र.नं. ८, २०५८]
८. 'जुंगा' निबन्धको विषयवस्तुबारे टिप्पणी गर्नुहोस् । [प्र.नं. ९, २०५८]
९. सप्रसङ्ग व्याख्या गर्नुहोस् :
राष्ट्रिय झन्डामा सांस्कृतिकता हुन्छ र परम्परागत ऐतिहासिक अर्थ हुन्छ । [प्र.नं. १०, २०५८]
१०. नेपाली निबन्धको विकासमा निबन्धकार देवकोटाको के-कस्तो भूमिका छ ? स्पष्ट पार्नुहोस् । [प्र.नं. ८, २०५९]
११. 'एक घण्टा बिताउन' निबन्धले दिन खोजेको मूलभूत सन्देश के हो ? चर्चा गर्नुहोस् । [प्र.नं. ९, २०५९]
१२. सप्रसङ्ग व्याख्या गर्नुहोस् :
'वीर र विद्वान्ले माताको काख कहिल्यै शून्य भएन'
'हो विद्वान्ले भन्दा पनि वीरले चाहिँ कहिल्यै शून्य भएन ।' [प्र.नं. १०, २०५९]
१३. आधुनिक नेपाली निबन्धको प्रथम चरणका मुख्य-मुख्य विशेषताहरू लेख्नुहोस् । [प्र.नं. ८, २०६०]
१४. 'औपन्यासिक पात्र जीवनका पृष्ठभूमिमा' मा निबन्धको अभिप्राय स्पष्ट पार्नुहोस् । [प्र.नं. ९, २०६०]
१५. सप्रसङ्ग व्याख्या गर्नुहोस् :
हाम्रो व्यवहार, हाम्रो वातावरण शान्तिमय भए हामीलाई तरबार, बन्दुक, तोप, बमहरू नभए पनि हुन्छ । [प्र.नं. १०, २०६०]
१६. निबन्धकार केशवराज पिँडालीका मुख्य प्रवृत्तिहरू लेख्नुहोस् । [प्र.नं. ८, २०६१]
१७. 'पहाडी जीवन' निबन्धको मूल भाव के हो ? व्याख्या गर्नुहोस् । [प्र.नं. ९, २०६१]
१८. सप्रसङ्ग व्याख्या गर्नुहोस् :
तपाईं अरूबाट जस्तो व्यवहार आफूप्रति चाहनुहुन्छ त्यही व्यवहार अरूलाई गर्नुहोस् । [प्र.नं. १०, २०६१]
१९. निबन्धकार भैरव अर्यालका मुख्य विशेषताहरू लेख्नुहोस् । [प्र.नं. ८, २०६२]
२०. 'जुंगा' निबन्धको मूल आशय स्पष्ट पार्नुहोस् । [प्र.नं. ९, २०६२]
२१. सप्रसङ्ग व्याख्या गर्नुहोस् :
वीर र विद्वान्ले माताको काख कहिल्यै शून्य भएन । [प्र.नं. १०, २०६२]
२२. आधुनिक नेपाली निबन्धका मुख्य-मुख्य प्रवृत्तिको चर्चा गर्नुहोस् । [प्र.नं. ८, २०६३]
२३. 'पहाडी जीवन' निबन्धमा निबन्धकारले आफ्नो कस्तो विचार प्रस्तुत गरेका छन् ? प्रकाश पार्नुहोस् । [प्र.नं. ९, २०६३]

२४. 'अमरावती कान्तिपुरी नगरी' निबन्धमा के-कस्ता विकृतिप्रति व्यङ्ग्य गरिएको छ ? स्पष्ट गर्नुहोस् । [प्र.नं. १०, २०६३]
२५. निबन्धका तत्त्वहरूको सङ्क्षिप्त परिचय दिनुहोस् । [प्र.नं. ८, २०६४]
२६. 'राष्ट्रियताको ज्योति हुलाकघर' निबन्धको उद्देश्य के हो ? स्पष्ट पार्नुहोस् । [प्र.नं. ९, २०६४]
२७. सप्रसङ्ग व्याख्या गर्नुहोस् :
जतिसुकै सम्पन्न बर्गसँग पनि साँचो दोस्ती कायम गर्न म तयार छु तर एउटा सर्त छ - समाजको रूपलाई फेरी आर्थिक इन्साफयुक्त नयाँ व्यवस्था बसाल्नमा ती पनि सक्तो योगदान गर्नु । [प्र.नं. १०, २०६४]
२८. 'खैखै' निबन्धले केकस्ता सामाजिक विकृतिहरूलाई औल्याएको छ ? चर्चा गर्नुहोस् । [प्र.नं. ८, २०६५]
२९. 'औपन्यासिक पात्र जीवनको पृष्ठभूमिमा' निबन्धको मूल भाव के हो ? स्पष्ट पार्नुहोस् ।
३०. सप्रसङ्ग व्याख्या गर्नुहोस् । [प्र.नं. ९, २०६५]
सादा जीवन र उच्च विचारको आदर्शमा यसको उन्नति होस्, यसका अभावहरू मेटिऊन, सानो स्वर्ग बनेोस् । [प्र.नं. १०, २०६५]
३१. 'खै खै' निबन्धले नेपाली समाजका के कस्ता प्रवृत्तिलाई व्यङ्ग्य गरेको छ ? खुलस्त पार्नुहोस् । [प्र.नं. ८, २०६६]
३२. भैरव अर्याल कस्ता निबन्धकार हुन् ? स्पष्ट पार्नुहोस् । [प्र.नं. ९, २०६६]
३३. सप्रसङ्ग व्याख्या गर्नुहोस् :
"जनताको आर्थिक अवस्था सार्ने काममा लाग्नुहोस्, तपाईंहरूको थैली किमार्थ डुब्न पाउने छैन ।" [प्र.नं. १०, २०६६]
३४. 'खै-खै' निबन्धले उठाएको सामाजिक व्यङ्ग्यबारे प्रकाश पार्नुहोस् । [प्र.नं. ८, २०६७]
३५. निबन्धकार शङ्कर लामिछानेका निबन्धमा पाइने मुख्य-मुख्य प्रवृत्तिहरूको चर्चा गर्नुहोस् । [प्र.नं. ९, २०६७]
३६. सप्रसङ्ग व्याख्या गर्नुहोस् :
तपाईं अरूबाट जस्तो व्यवहार आफूप्रति चाहनुहुन्छ, त्यही व्यवहार अरूलाई गर्नुहोस् । [प्र.नं. १०, २०६७]
३७. निबन्धकार लक्ष्मीप्रसाद देवकोटाका विशेषताहरूको चर्चा गर्नुहोस् । [प्र.नं. ८, २०६८]
३८. 'औपन्यासिक पात्र जीवनको पृष्ठभूमिमा' निबन्धको मुख्य आशय के हो ? स्पष्ट पार्नुहोस् । [प्र.नं. ९, २०६८]
३९. सप्रसङ्ग व्याख्या गर्नुहोस् :
कन्जुस मानिस मानवोचित व्यवहार गर्नसमेत कन्जुस हुन्छन् भन्ने मेरो धारणा छ । [प्र.नं. १०, २०६८]
४०. निबन्धकार शङ्कर लामिछानेका विशेषताहरू के के हुन्, वर्णन गर्नु होस् । [प्र.नं. ८, २०६९]
४१. 'एक घण्टा बिताउन' निबन्धको मूल आशय के हो, स्पष्ट पार्नु होस् । [प्र.नं. ९, २०६९]
४२. सप्रसङ्ग व्याख्या गर्नु होस् : [प्र.नं. १०, २०६९]
'यो ठाउँ वेदको केन्द्र बनेोस्, वैदिक सभ्यतासँग यहाँको सभ्यताले सम्बन्ध राख्छ ।
४३. 'पहाडी जीवन' निबन्धमा नेपालको पहाडी क्षेत्रका केकस्ता विशेषता देखाइएका छन् ? [प्र.नं. ८, २०७०]
४४. निबन्धकार ताना शर्माका निबन्धमा पाइने मुख्य विशेषताहरूको चर्चा गर्नु होस् । [प्र.नं. ९, २०७०]
४५. सप्रसङ्ग व्याख्या गर्नु होस् : [प्र.नं. १०, २०७०]
राजनीतिक आँखाले भुँडीलाई हेर्नुपर्छो भने यो बडो प्रगतिशील देखिन्छ ।
४६. 'भुँडी' निबन्धले उठाएको सामाजिक व्यङ्ग्यबारे प्रकाश पार्नु होस् । [प्र.नं. ८, २०७१]

४७. निबन्धकार लक्ष्मीप्रसाद देवकोटाका निबन्धगत प्रवृत्तिहरू के के हुन् ? चर्चा गर्नुहोस् । [प्र. नं. ९, २०७१]
४८. सप्रसङ्ग व्याख्या गर्नु होस् : [प्र. नं. १०, २०७१]
दान दिने कुरा धर्म बनिसकेको धेरै भयो ।

खण्ड (घ) नेपाली भाषा

(सवै प्रश्नहरूको अङ्कभार १० रहेको छ)

१. भाषाका विशेषता के-के हुन् ? कुनै तीनको उल्लेख गर्नुहोस् । [प्र.नं. ११, २०५६]
२. नेपालमा बोलिने भोट-चिनियाँ परिवारका कुनै तीन भाषाको सङ्क्षिप्त परिचय दिनुहोस् । [प्र.नं. १२, २०५६]
३. नेपाली भाषामा 'अक्षर' को स्वरूप कति प्रकारका पाइन्छन् ? [प्र.नं. १३, २०५६]
४. मध्यकालीन नेपाली भाषाका विशेषताहरू के-के हुन् ? उल्लेख गर्नुहोस् । [प्र.नं. ११, २०५७]
५. भाषाका कुनै तीन विशेषताका बारेमा प्रकाश पार्नुहोस् । [प्र.नं. १२, २०५७]
६. नेपाली भाषाको उच्चारण व्यवस्थाअन्तर्गत स्वर र व्यञ्जनको सोदाहरण परिचय दिनुहोस् । [प्र.नं. १३, २०५७]
७. भाषाका प्रमुख विशेषताहरूबारे चर्चा गर्नुहोस् । [प्र.नं. ११, २०५८]
८. नेपाली भाषाका केही महत्त्वपूर्ण पुराना अभिलेखको परिचय दिनुहोस् । [प्र.नं. १२, २०५८]
९. नेपाली भाषाको शब्दभण्डारबारे उल्लेख गर्नुहोस् । [प्र.नं. १३, २०५८]
१०. भाषिक व्यवस्थाबारे बताउँदै 'शब्दभण्डार' बारे सङ्क्षिप्त चर्चा गर्नुहोस् । [प्र.नं. ११, २०५९]
११. भाषा र भाषिकामा पाइने अन्तर केलाउनुहोस् । [प्र.नं. १२, २०५९]
१२. भाषाका कुनै तीन विशेषता उल्लेख गर्नुहोस् । [प्र.नं. १३, २०५९]
१३. 'भाषा यादृच्छिक र परम्परित हुन्छ' भन्ने भनाइ स्पष्ट पार्नुहोस् । [प्र.नं. ११, २०६०]
१४. सामान्य नेपाली र साहित्यिक नेपालीमा भिन्नता देखाउनुहोस् । [प्र.नं. १२, २०६०]
१५. नेपाली भाषाको उत्पत्तिबारे चर्चा गर्नुहोस् । [प्र.नं. १३, २०६०]
१६. भाषाको अर्थ बताउँदै त्यसको परिभाषासमेत दिनुहोस् । [प्र.नं. ११, २०६१]
१७. नेपाली भाषाको उत्पत्ति कसरी भएको हो ? वर्णन गर्नुहोस् । [प्र.नं. १२, २०६१]
१८. नेपाली भाषामा कुन-कुन स्रोतका शब्द पाइन्छन् ? सोदाहरण चर्चा गर्नुहोस् । [प्र.नं. १३, २०६१]
१९. नेपाली भाषाका प्राचीन ग्रन्थहरू कुन-कुन हुन् ? उल्लेख गर्नुहोस् । [प्र.नं. ११, २०६२]
२०. नेपाली भाषाको पूर्वली भाषिका कुन-कुन क्षेत्रमा बोलिन्छ ? स्पष्ट पार्नुहोस् । [प्र.नं. १२, २०६२]
२१. नेपालमा बोलिने भारोपेली परिवारका नेपालीबाहेकका कुनै दुई भाषाको परिचय दिनुहोस् । [प्र.नं. १३, २०६२]
२२. भाषिक अध्ययनका प्रमुख पद्धतिहरूको सङ्क्षेपमा परिचय दिनुहोस् । [प्र.नं. ११, २०६३]
२३. लेख्य भाषामा पाइने विशेषताहरूको चर्चा गर्नुहोस् । [प्र.नं. १२, २०६३]
२४. नेपालमा कुन-कुन भाषा परिवारका भाषाहरू बोलिन्छन् ? चर्चा गर्नुहोस् । [प्र.नं. १३, २०६३]
२५. भाषिक व्यवस्था भनेको के हो ? कुनै एक भाषिक व्यवस्थालाई उदाहरणसहित चिनाउनुहोस् । [प्र.नं. ११, २०६४]
२६. सामान्य र साहित्यिक नेपाली भाषामा पाइने भिन्नता केलाउनुहोस् । [प्र.नं. १२, २०६४]
२७. भारोपेली परिवारबाट नेपाली भाषाको विकास कसरी भएको हो ? वर्णन गर्नुहोस् । [प्र.नं. १३, २०६४]

२८. भाषाका प्रमुख विशेषताहरू केके हुन् ? चर्चा गर्नुहोस् । [प्र.नं. ११, २०६५]
२९. कथ्य र लेख्य नेपाली भाषामा पाइने भिन्नताहरू केलाउनुहोस् । [प्र.नं. १२, २०६५]
३०. नेपालमा कुनकुन परिवारका भाषाहरू बोलिन्छन् ? स्पष्ट पार्नुहोस् । [प्र.नं. १३, २०६५]
३१. भाषिक व्यवस्था भनेको के हो ? स्पष्ट पार्नुहोस् । [प्र.नं. ११, २०६६]
३२. सामान्य नेपाली र साहित्यिक नेपाली भन्नाले के बुझिन्छ ? उदाहरणद्वारा स्पष्ट पार्नुहोस् । [प्र.नं. १२, २०६६]
३३. संस्कृत भाषाबाट नेपाली भाषाको विकास के कस्ता चरणहरू पार गर्दै भएको देखिन्छ ? [प्र.नं. १३, २०६६]
३४. वर्णनात्मक र तुलनात्मक भाषिक अध्ययन भन्नाले के बुझिन्छ ? स्पष्ट पार्नुहोस् । [प्र.नं. ११, २०६७]
३५. नेपाली भाषाका भाषिकहरू के-कति निर्धारण गरिएका छन् ? कुनै एकका विशेषताहरूबारे टिप्पणी गर्नुहोस् । [प्र.नं. १२, २०६७]
३६. सामान्य नेपाली र साहित्यिक नेपालीमा पाइने भिन्नताहरू केलाउनुहोस् । [प्र.नं. १३, २०६७]
३७. वर्णनात्मक भाषिक अध्ययन भन्नाले के बुझिन्छ ? स्पष्ट पार्नुहोस् । [प्र.नं. ११, २०६८]
३८. भाषिकालाई कसरी परिभाषित गर्न सकिन्छ ? चर्चा गर्नुहोस् । [प्र.नं. १२, २०६८]
३९. सामान्य नेपाली र साहित्यिक नेपालीमा के कस्ता भिन्नता पाइन्छन् ? स्पष्ट पार्नुहोस् । [प्र.नं. १३, २०६८]
४०. भाषाका कुनै ६ ओटा विशेषताको उल्लेख गर्नु होस् । [प्र.नं. ११, २०६९]
४१. भाषिका भनेको के हो र नेपालीका के कति भाषिकाहरू छन्, चर्चा गर्नु होस् । [प्र.नं. १२, २०६९]
४२. नेपालमा बोलिने भारोपेली परिवारका मुख्य मुख्य भाषाको परिचय दिनु होस् । [प्र.नं. १३, २०६९]
४३. भाषाका प्रमुख विशेषता के के हुन् ? [प्र.नं. ११, २०७०]
४४. नेपालमा बोलिने कुनै तिन प्रमुख भाषाहरूको परिचय दिनु होस् । [प्र.नं. १२, २०७०]
४५. नेपाली भाषाको विकास क्रम देखाउनु होस् । [प्र.नं. १३, २०७०]
४६. भाषिकाको परिचय दिई पूर्वेली भाषिकाका प्रमुख विशेषता के के हुन् ? लेख्नु होस् । [प्र.नं. ११, २०७१]
४७. भाषाका कुनै पाँचओटा विशेषताको चर्चा गर्नु होस् । [प्र.नं. १२, २०७१]
४८. 'कथ्य र लेख्य' भाषाका विशेषता के के हुन् ? चर्चा गर्नुहोस् । [प्र.नं. १३, २०७१]

खण्ड (ड) साहित्य परिचय

(सवै प्रश्नहरूको अङ्कभार १० रहेको छ ।)

१. साहित्यको प्रयोजन भनेको के हो ? स्पष्ट पार्नुहोस् । [प्र.नं. १४, २०५६]
२. शृङ्गार रसको सोदाहरण परिचय दिनुहोस् । [प्र.नं. १५, २०५६]
३. अभिधा र लक्षणाशक्तिको परिचय उदाहरणसहित दिनुहोस् । [प्र.नं. १४, २०५७]
४. तलको कविताश्रवाट गणसङ्केत पहिल्याई छन्दको नाम उल्लेख गर्नुहोस् ।
भाषा हो सभ्यता हाम्रो सारा उदय उन्नति
जीत वैभव भाषामै रहन्छन् पछिसम्म यी । [प्र.नं. १५, २०५७]

५. रसको परिचय दिँदै शृङ्गार रसको सोदाहरण चर्चा गर्नुहोस् । [प्र.नं. १४, २०५८]
६. तलको कविताशमा कुन छन्दको प्रयोग भएको छ ? स्पष्ट पार्नुहोस् :
म खाऊँ, मै लाऊँ, सुख सयल वा मौज म गरूँ,
म बाँचूँ, मै नाचूँ, अरू सब मरून् दुर्बलहरू
भनी दाहा धस्ने अबुझ शठ देखी छक परी
चिता खित्का छोडी अभयसित हाँस्यो मरिमरि । [प्र.नं. १५, २०५८]
७. साहित्यमा व्यञ्जनाशक्तिको कस्तो महत्त्व छ ? बताउनुहोस् । [प्र.नं. १४, २०५९]
८. उदाहरणसहित कुनै दुई अलङ्कारको परिचय दिनुहोस् । [प्र.नं. १५, २०५९]
९. साहित्यको विधागत वर्गीकरण गर्नुहोस् । [प्र.नं. १४, २०६०]
१०. शृङ्गार रसको सोदाहरण परिचय दिनुहोस् । [प्र.नं. १५, २०६०]
११. साहित्यको हेतुबारे चर्चा गर्नुहोस् । [प्र.नं. १४, २०६१]
१२. मन्दाक्रान्ता तथा शिखरिणी छन्दको सोदाहरण परिचय दिनुहोस् । [प्र.नं. १५, २०६१]
१३. लक्षणा र व्यञ्जना शब्दशक्तिमा पाइने भिन्नता स्पष्ट पार्नुहोस् । [प्र.नं. १४, २०६२]
१४. रूपमा अलङ्कारको परिचय दिई उदाहरण पनि दिनुहोस् । [प्र.नं. १५, २०६२]
१५. उपयुक्त उदाहरण दिएर करुण रसको परिचय दिनुहोस् । [प्र.नं. १४, २०६३]
१६. साहित्यका हेतु वा कारकहरूको चर्चा गर्नुहोस् । [प्र.नं. १५, २०६३]
१७. गणसङ्केत लेखी शिखरिणी छन्दको परिचय दिनुहोस् । [प्र.नं. १४, २०६४]
१८. साहित्यका प्रमुख विधाहरूको सङ्क्षेपमा परिचय दिनुहोस् । [प्र.नं. १५, २०६४]
१९. विधागत रूपमा साहित्यलाई केकति वर्गमा विभाजन गर्न सकिन्छ ? उपयुक्त वर्गीकरण प्रस्तुत गर्नुहोस् । [प्र.नं. १४, २०६५]
२०. मन्दाक्रान्ता छन्दका लक्षण र उदाहरण लेख्नुहोस् । [प्र.नं. १५, २०६५]
२१. नवरसको नाम लेखी कुनै एउटा रसको उदाहरणसहित परिचय दिनुहोस् । [प्र.नं. १४, २०६६]
२२. शिखरिणी छन्दको लक्षण र उदाहरण प्रस्तुत गर्नुहोस् । [प्र.नं. १५, २०६६]
२३. साहित्यसृजनको हेतु भन्नाले के बुझिन्छ ? चर्चा गर्नुहोस् । [प्र.नं. १४, २०६७]
२४. करुण रसको सोदाहरण परिचय दिनुहोस् । [प्र.नं. १५, २०६७]
२५. शब्दशक्ति भन्नाले के बुझिन्छ र यसका के कति प्रकारहरू छन् ? स्पष्ट पार्नुहोस् । [प्र.नं. १४, २०६८]
२६. उपमा अलङ्कारको उदाहरणसहित परिचय दिनुहोस् । [प्र.नं. १५, २०६८]
२७. साहित्यका के कति विधाहरू रहेका छन्, उल्लेख गर्नु होस् । [प्र.नं. १४, २०६९]
२८. 'रूपक' र 'उपमा' अलङ्कारबीचको भिन्नता केलाउनु होस् । [प्र.नं. १५, २०६९]
२९. साहित्य सिर्जनाको प्रयोजन भन्नाले के बुझिन्छ ? चर्चा गर्नु होस् । [प्र.नं. १४, २०७०]
३०. 'शृङ्गार' रसको सोदाहरण परिचय दिनु होस् । [प्र.नं. १५, २०७०]
३१. शृङ्गार रसको सोदाहरण परिचय दिनु होस् । [प्र.नं. १४, २०७१]
३२. शब्द शक्ति' लाई सोदाहरण चिनाउनु होस् । [प्र.नं. १५, २०७१]